

ЗВІТ

**результати анкетування щодо якості реалізації дистанційного навчання у
період карантину здобувачами першого
(бакалаврського) рівня вищої освіти»
факультету «Аудіовізуальне мистецтво та заочне навчання»
спеціальності 021 «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво»
освітньо-професійних програм
«Фотомистецтво та візуальні практики»
«Реклама та відео-арт»
«Кураторство та галерейна діяльність»
1-4 курси, денна форма навчання
2020/2021 н.р.**

Опитування здобувачів вищої освіти щодо якості реалізації дистанційного навчання у період карантину здобувачами першого рівня вищої освіти» здійснюється відповідно до Положення про опитування учасників освітнього процесу в Харківській державній академії дизайну і мистецтв.

Таке опитування є формою участі здобувачів вищої освіти у системі внутрішнього забезпечення якості вищої освіти та реалізації принципу «студентоцентрованого» навчання.

Метою моніторингу було вивчення ступеня задоволеності здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти форматом навчання і якістю реалізації дистанційного навчання у період карантину.

Для отримання даних було використано анкетування студентів 1-4 курсів.

Опитування проводилось 06.04.2021-13.04.2021 р. Характеристика вибірки: 46 респондентів (26% від загальної кількості) студентів 1-4 курсів, здобувачі першого (бакалаврського) рівня вищої освіти факультету «Аудіовізуальне мистецтво та заочне навчання» (освітньо-професійні програми «Фотомистецтво та візуальні практики», «Реклама та відео-арт», «Кураторство та галерейна діяльність») денної форми навчання.

Навчальний рік у Харківській державній академії дизайну і мистецтв, як і у всіх навчальних закладах України, протікає в нових реаліях, які накладають на всіх учасників освітнього процесу карантинні обмеження. Це і протиепідемічні заходи, і необхідність проводити максимальну кількість занять дистанційно, що особливо складно для студентів з урахування особливостей навчання у закладі вищої художньої освіти і, найголовніше, – психологічна готовність викладачів і студентів адаптуватися до нових умов.

На рисунку 1 – кількість варіантів відповідей на питання: «Чи адаптувалися Ви до умов дистанційного навчання?»

1. Чи адаптувалися Ви до умов дистанційного навчання?

46 ответов

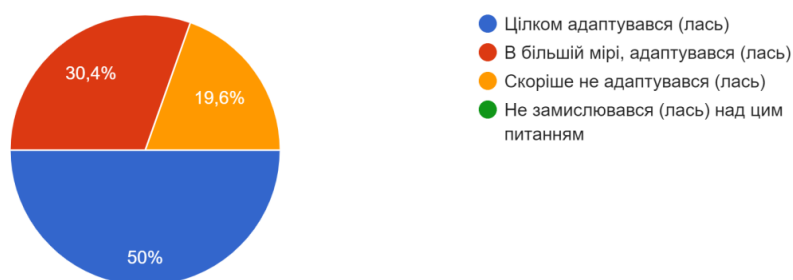

Рис. 1 – Кількість варіантів відповідей на питання: «Чи адаптувалися Ви до умов дистанційного навчання?»

Студенти факультету «Аудіовізуальне мистецтво та заочне навчання», яку вже пережили два семестри з частковим дистанційним навчанням (весняний 2010-2020 н. р. і осінній 2020-2021 н. р.) і продовжують навчання у весняному семестрі 2020-2021 року в умовах карантинних обмежень, відповіли на питання, чи адаптувалися вони до цих умов? Відповіді свідчать – переважна кількість опитуваних (80,4%) відчуває, що адаптувалися – 50% цілком адаптувались, 30,4% – в більшій мірі. Значна менша кількість опитуваних (19,6%) указала, що до умов дистанційного навчання так і не адаптувалась (Рис. 1).

Результати відповідей на питання: «Чи адаптувалися Ви до умов дистанційного навчання?» у зв'язку з тим, що...» представлені в таблиці 1.

Таблиця 1

- *Відповіді на питання: «Чи адаптувалися Ви до умов дистанційного навчання?»*

Варіанти відповіді	Частка респондентів, що обрали відповідь, %
Цілком адаптувався (лась)	50
В більшій мірі, адаптувався (лась)	30,4
Скоріше не адаптувався (лась)	19,6
Не замислювався (лась) над цим питанням	-

2. Чи зручно Вам навчатися в дистанційному режимі?

46 ответов

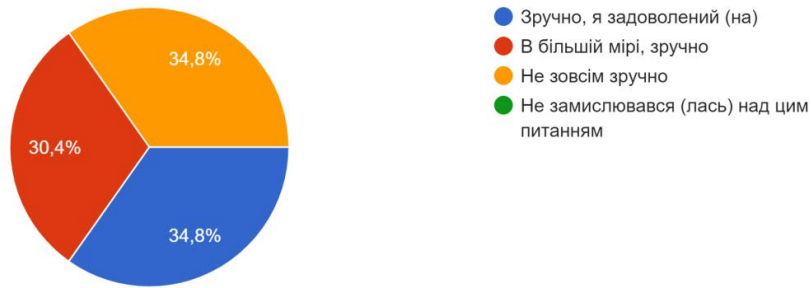

Рис. 2 – Кількість варіантів відповідей на питання: «Чи зручно Вам навчатися у дистанційному режимі?»

Результати аналізу відповідей на питання щодо зручності навчання у дистанційному режимі здебільшого збігаються із результатами відповідей на попереднє запитання – переважна більшість респондентів (65,2%) вказала, що не відчуває незручностей – 34,8% опитуваних задоволені, їм зручно, 30,8% – в більшій мірі зручно. Указали, що відчувають, що їм не зовсім зручно навчатися у дистанційному режимі 34,8% студентів, які брали участь в опитуванні (Рис. 2).

Результати відповідей на питання: «Чи зручно Вам навчатися в дистанційному режимі?» представлені в таблиці 2.

Таблиця 2

- Відповіді на питання: «Чи зручно Вам навчатися в дистанційному режимі?»

Варіанти відповіді	Частка респондентів, що обрали відповідь, %
Зручно, я задоволений (на)	34,8
В більшій мірі, зручно	30,4
Не зовсім зручно	34,8
Не замислювався (лась) над цим питанням	-

3. На ваш погляд, навчальне навантаження на студентів в період карантину..

46 ответов

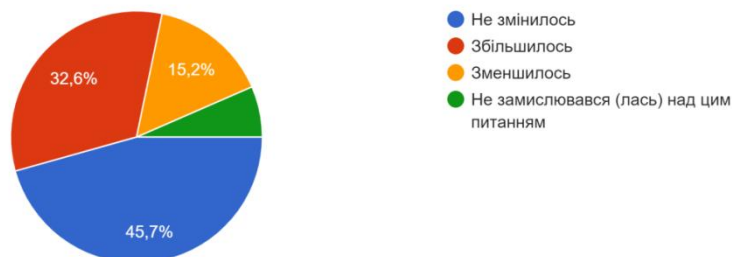

Рис. 3 – Кількість варіантів відповідей на питання: «На ваш погляд, навчальне навантаження на студентів в період карантину...»

Аналіз відповідей на питання щодо навчального навантаження показав, що сприйняття респондентами обсягів навчального навантаження дуже розбіжне – якщо 45,7% впевнені, що навантаження не змінилось, одна група опитуваних (32,6%) вважає, що збільшилось, 15,2% – зменшилось, а 6,5% опитуваних навіть не переймалися цим питанням (Рис. 3).

Результати відповідей на питання: «На ваш погляд, навчальне навантаження на студентів в період карантину..» представлені в таблиці 3.

Таблиця 3

- *Відповіді на питання: «На ваш погляд, навчальне навантаження на студентів в період карантину...»*

Варіанти відповіді	Частка респондентів, що обрали відповідь, %
Не змінилось	45,7
Збільшилось	32,6
Зменшилось	15,2
Не замислювався (лась) над цим питанням	6,5

4. Які інформаційні ресурси використовують викладачі для Вашого онлайн-навчання? (За необхідності виберіть декілька варіантів відповіді)
46 ответов

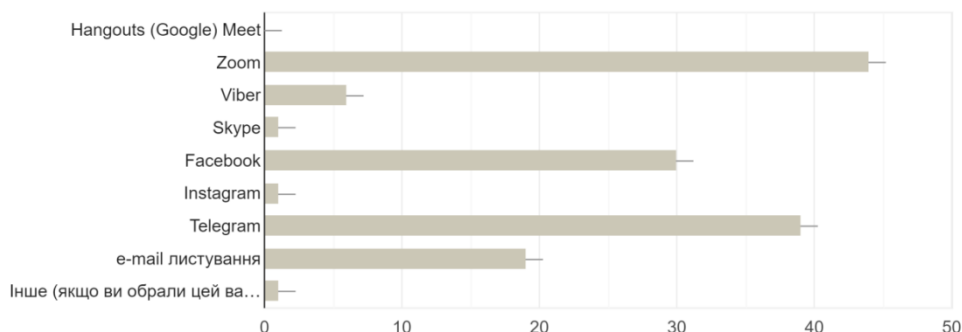

Рис. 4 – Кількість варіантів відповідей на питання: «Які інформаційні ресурси використовують викладачі для Вашого on-line авчання?»

Пріоритети щодо використовуваних викладачами інформаційних ресурсів розподілено у такому порядку (звернемо увагу, респондентам було запропоновано надати декілька варіантів відповідей). За результатами опитування у трійці лідерів – Zoom, Telegram, Facebook (Рис. 4).

Результати відповідей на питання: «Які інформаційні ресурси використовують викладачі для Вашого онлайн-навчання» представлені в таблиці 4.

Таблиця 4

- *Відповіді на питання: «Які інформаційні ресурси використовують викладачі для Вашого онлайн-навчання?»*

Місце у рейтингу	Варіанти відповіді
1	Zoom
2	Telegram
3	Facebook
4	e-mail листування
5	Viber
6	Skype
7	Instagram
8	Інше (що саме?)
9	Hangouts (Google) Meet

5. Які форми робіт найчастіше використовують викладачі при дистанційному навчанні? (за потреби виберіть декілька варіантів відповіді)
46 ответов

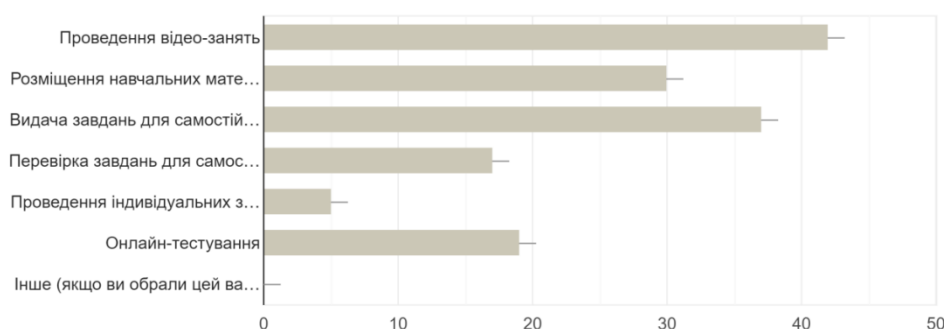

Рис. 5 – Кількість варіантів відповідей на питання: «Які форми робіт найчастіше використовують викладачі при дистанційному навчанні?»

Опитування виявило, що найчастіше викладачі використовують досить традиційні форми робіт, ті, які можуть бути забезпечені наявними ресурсами і технічними можливостями «домашнього» комп'ютерного і програмного забезпечення викладачів. На першому місці – проведення відео занять (Рис. 5).

Результати відповідей на питання: «Які форми робіт найчастіше використовують викладачі при дистанційному навчанні?» представлені в таблиці 5.

Таблиця 5

- *Відповіді на питання: «Які форми робіт найчастіше використовують викладачі при дистанційному навчанні?»*

Місце у рейтингу	Варіанти відповіді
1	Проведення відео-занять
2	Видача завдань для самостійного виконання
3	Розміщення навчальних матеріалів

4	Онлайн-тестування
5	Перевірка завдань для самостійного виконання
6	Проведення індивідуальних занять
7	Інше (що саме?)

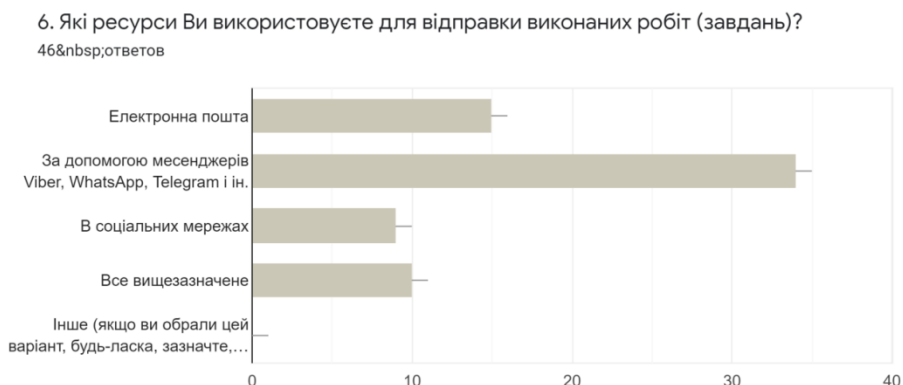

Рис. 6 – Кількість варіантів відповідей на питання: «Які ресурси Ви використовуєте для відправки виконаних робіт (завдань)?»

Для відправки виконаних навчальних завдань респонденти, за результатами опитування, використовують різноманітні канали комунікації. Пріоритет – використання месенджерів Viber, WhatsApp і ін. (Рис. 6).

Результати відповідей на питання: «Які ресурси Ви використовуєте для відправки виконаних робіт (завдань)?» представлені в таблиці 6.

Таблиця 6

- *Відповіді на питання: «Які ресурси Ви використовуєте для відправки виконаних робіт (завдань)?»*

Місце у рейтингу	Варіанти відповіді
1	За допомогою месенджерів Viber, WhatsApp і ін.
2	Електронна пошта
3	Все вищезазначене
4	В соціальних мережах
5	Інше (що саме?)

7. Як змінилася відвідуваність навчальних занять студентами Вашої групи під час онлайн навчання?

46 ответов

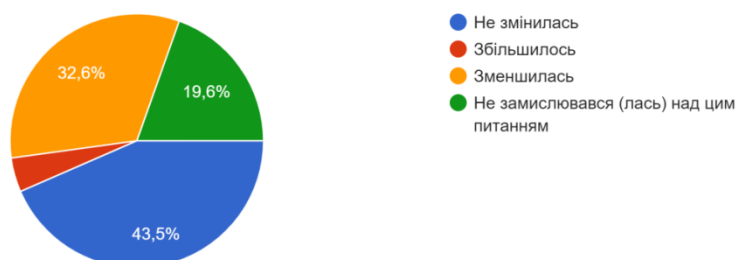

Рис. 7 – Кількість варіантів відповідей на питання: «Як змінилася відвідуваність навчальних занять студентами Вашої групи під час on-line навчання?»

На думку 43,5% студентів, які брали участь в опитуванні, відвідуваність навчальних занять студентами їх групи під час on-line навчання не змінилась. Не переймалися питаннями відвідуваності 19,6% респондентів, вважають, що відвідувати заняття одногрупники стали частіше 4,3% опитуваних, не згодні з ними і вважають, що відвідуваність зменшилась 32,6% респондентів (Рис. 7).

Результати відповідей на питання: «Як змінилася відвідуваність навчальних занять студентами Вашої групи під час on-line навчання?» представлені в таблиці 7.

Таблиця 7

- *Відповіді на питання: «Як змінилася відвідуваність навчальних занять студентами Вашої групи під час on-line навчання?»*

Варіанти відповіді	Частка респондентів, що обрали відповідь, %
Не змінилась	43,5
Збільшилось	4,3
Зменшилась	32,6
Не замислювався (лась) над цим питанням	19,6

8. Чи дотримуються викладачі розкладу навчальних занять в онлайн режимі?
46 ответов

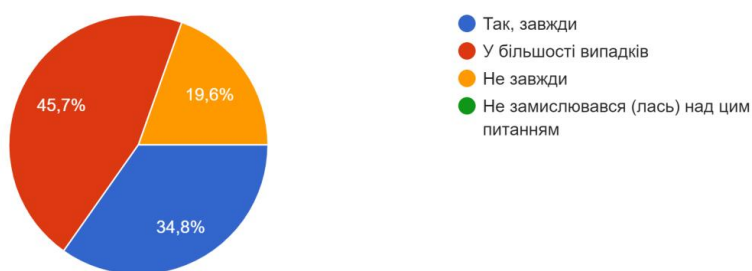

Рис. 8 – Кількість варіантів відповідей на питання: «Чи дотримуються викладачі розкладу навчальних занять в on-line режимі?»

Абсолютна більшість (80,4%) студентів означили, що викладачі завжди (34,7%) або ж більшою мірою (45,7%) дотримуються розкладу навчальних занять в on-line режимі. Їм заперечують 19,6% респондентів, які вважають, що викладачі не завжди дотримуються розкладу (Рис. 8).

Результати відповідей на питання: «Чи дотримуються викладачі розкладу навчальних занять в on-line режимі?» представлені в таблиці 8.

Таблиця 8

- *Відповіді на питання: «Чи дотримуються викладачі розкладу навчальних занять в on-line режимі?»*

Варіанти відповіді	Частка респондентів, що обрали відповідь, %
Так, завжди	34,7
У більшості випадків	45,7
Не завжди	19,6
Не замислювався (лась) над цим питанням	-

9. З якими труднощами Ви зіткнулися у процесі дистанційного навчання? (за потреби оберіть декілька варіантів)
46 ответов

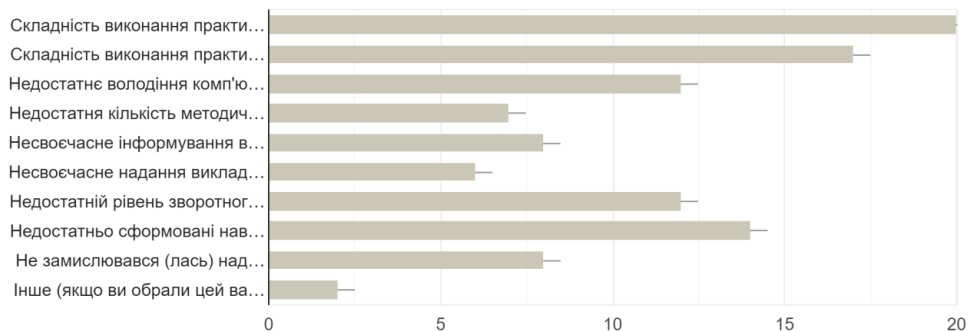

Рис. 9 – Кількість варіантів відповідей на питання: «З якими труднощами Ви зіткнулися у процесі дистанційного навчання?»

При відповіді на питання щодо труднощів, з якими студенти зіткнулися у процесі дистанційного навчання респондентам було запропоновано обрати кілька варіантів відповідей. Аналіз результатів дав змогу побудувати «рейтинг труднощів» (Рис. 9).

Перше місце у рейтингу – цілком очікувані труднощі у виконання практичних завдань за фахом без доступу до майстерень і лабораторій, на другому місці – труднощі виконання практичних завдань без пояснень викладача, без можливості особистісного спілкування з тим, хто може своєчасно вказати, чи вірно виконують вправу? – про що свідчить вибір респондентів варіанту відповіді – «недостатній рівень зворотного зв'язку».

Результати відповідей на питання: «З якими труднощами Ви зіткнулися у процесі дистанційного навчання?» представлені в таблиці 9.

Таблиця 9

- Відповіді на питання: «З якими труднощами Ви зіткнулися у процесі дистанційного навчання?»

Місце у рейтингу	Варіанти відповіді
1	Складність виконання практичних завдань за фахом без доступу до майстерень і лабораторій
2	Складність виконання практичних завдань без пояснень викладача
3	Недостатньо сформовані навички організації самостійної роботи

	(само менеджмент)
4	Недостатній рівень зворотного зв'язку з викладачами
5	Недостатнє володіння комп'ютерними технологіями
6	Несвоєчасне інформування викладачами щодо терміну виконання завдань
7	Не замислювався (лась) над цим питанням
8	Недостатня кількість методичних матеріалів для організації дистанційного навчання
9	Несвоєчасне надання викладачами учбових матеріалів для дистанційного навчання
10	Інше (що саме

10. З якими технічними проблемами Ви зіткнулися в процесі дистанційного навчання?
46 ответов

Рис. 10 – Кількість варіантів відповідей на питання: «З якими технічними проблемами Ви зіткнулися в процесі дистанційного навчання?»

Половина студентів факультету «Аудіовізуальне мистецтво та заочне навчання», які брали участь в опитуванні (45,7%) указали, що технічних проблем не було. Дратувала необхідність мати доступ до Інтернету 26,1% респондентів, навіть не замислювалися над цим питанням 13% опитуваних (Рис. 10).

Результати відповідей на питання: «З якими технічними проблемами Ви зіткнулися в процесі дистанційного навчання?» представлені в таблиці 10.

Таблиця 10

- *Відповіді на питання: «З якими технічними проблемами Ви зіткнулися в процесі дистанційного навчання?»*

Варіанти відповіді	Частка респондентів, що обрали відповідь, %
Проблем не було	45,7
Необхідність мати доступ до інтернету	26,1
Недостатнє володіння комп'ютерними технологіями	13
Не замислювався (лась) над цим питанням	13
Інше (що саме?)	2,2

11. Ваша оцінка роботи викладачів в рамках дистанційного навчання?

46 ответов

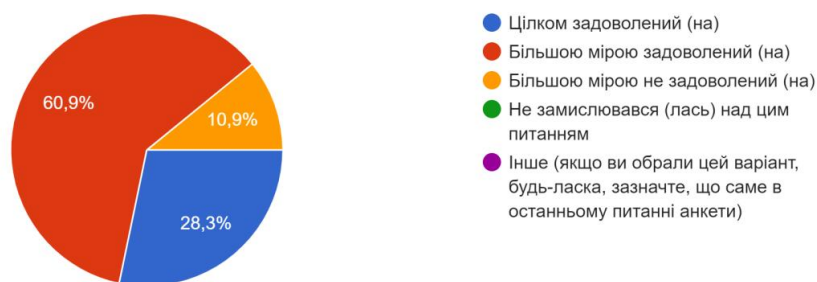

Рис. 11 – Кількість варіантів відповідей на питання: «Ваша оцінка роботи викладачів в рамках дистанційного навчання?»

Абсолютна більшість (89,2%) студентів, які брали участь в опитуванні, високо оцінили роботу викладачів в умовах дистанційного навчання – 28,3% задоволені цілком, 60,9% – більшою мірою задоволені. Між тим, 10,8% опитуваних виказали незадоволення (Рис.11).

Результати відповідей на питання: «Ваша оцінка роботи викладачів в рамках дистанційного навчання?» представлені в таблиці 11.

Таблиця 11

- *Відповіді на питання: «Ваша оцінка роботи викладачів в рамках дистанційного навчання?»*

Варіанти відповіді	Частка респондентів, що обрали відповідь, %
Цілком задоволений (на)	28,3
Більшою мірою задоволений (на)	60,9
Більшою мірою не задоволений (на)	10,8
Не замислювався (лась) над цим питанням	-
Інше (що саме?)	-

Переважає більшість респондентів (84,8%) не проявили активності при відповіді на питання щодо викладачів, які (за навчальними дисциплінами) не проводили занять, На відкрите питання надали відповідь 15,2% студентів серед тих, хто брав участь в опитуванні. На думку деяких студентів не всі викладачі проводили, під час карантину, навчання в дистанційному форматі.

Результати (у порядку зростання за кількістю виборів) відповідей на питання: «Вкажіть прізвища викладачів чи навчальні дисципліни за якими не проводилось навчання в дистанційному форматі» представлені в таблиці 12.

Таблиця 12

- *Відповіді на питання: «Вкажіть прізвища викладачів чи навчальні дисципліни за якими не проводилось навчання в дистанційному форматі».*

Місце у рейтингу	Варіанти відповіді
1	Не проводилось занять з навчальної дисципліни «Основи відеозйомки та монтажу»
2	Таких немає

13. Ваша оцінка роботи куратора в рамках дистанційного навчання?

46 ответов

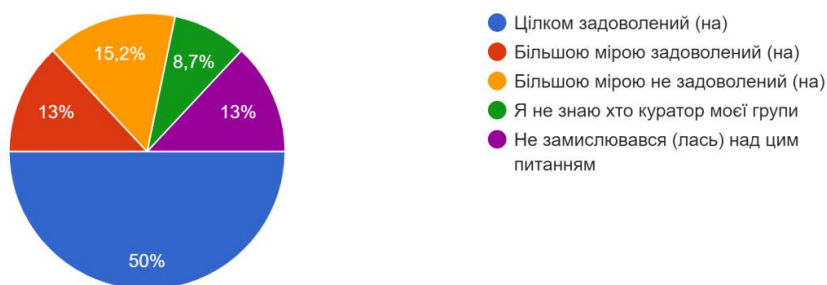

Рис. 12 – Кількість варіантів відповідей на питання: «Ваша оцінка роботи куратора в рамках дистанційного навчання?»

Не менше розбіжностей у думках респондентів щодо оцінки роботи кураторів. Цілком задоволені 50% опитуваних, більшою мірою задоволені 13% респондентів, більшою мірою незадоволених 15,3%, навіть не замислювались над цим питанням 13% студентів, які брали участь в опитуванні, а 8,7% респондентів указали у своїх відповідях, що навіть не знають, хто куратор їх групи (Рис. 12).

Результати відповідей на питання: «Ваша оцінка роботи куратора в рамках дистанційного навчання?» представлені в таблиці 13.

Таблиця 13

- Відповіді на питання: «Ваша оцінка роботи куратора в рамках дистанційного навчання?»

Варіанти відповіді	Частка респондентів, що обрали відповідь, %
Цілком задоволений (на)	50
Більшою мірою задоволений (на)	13
Більшою мірою не задоволений (на)	15,3
Я не знаю, хто куратор моєї групи	8,7
Не замислювався (лась) над цим питанням	13

14. Чи задоволені Ви рівнем організаційної, інформаційної, соціальної, консультаційної підтримки студентів в ХДАДМ?
46 ответов

Рис. 13 – Кількість варіантів відповідей на питання: «Чи задоволені Ви рівнем організаційної, інформаційної, соціальної, консультаційної підтримки студентів у ХДАДМ?»

Задоволених рівнем організаційної, інформаційної, соціальної, консультаційної підтримки студентів у ХДАДМ 45,7% опитуваних, значно менше (34,8%) респондентів указали, що задоволені частково. Незадоволених 13%, а тих, хто не переймався питаннями своєї задоволеності рівнем підтримки – 6,5% серед студентів, які брали участь в опитуванні (Рис. 13).

Результати відповідей на питання: «Чи задоволені Ви рівнем організаційної, інформаційної, соціальної, консультаційної підтримки студентів у ХДАДМ?» представлені в таблиці 14.

Таблиця 14

- *Відповіді на питання: «Чи задоволені Ви рівнем організаційної, інформаційної, соціальної, консультаційної підтримки студентів у ХДАДМ?»*

Варіанти відповіді	Частка респондентів, що обрали відповідь, %
Так	45,7
Частково	34,8
Ні	13
Не замислювався (лась) над цим питанням	6,5

15. Хто Вам надає підтримку? (позначте не більше 3-хваріантів)
46 ответов

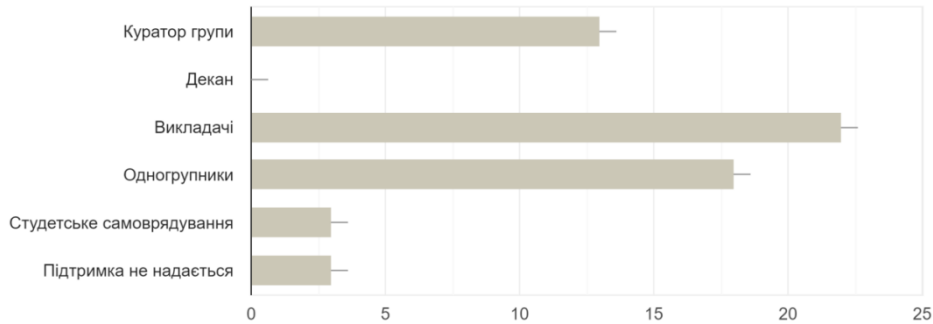

Рис. 14 – Кількість варіантів відповідей на питання: «Хто Вам надає підтримку?»

Респондентам запропоновано обрати не більш трьох варіантів відповідей на питання щодо тих (перелічити), хто ж надає студентам підтримку? За відповідями побудовано рейтинг – хто, на думку опитуваних, більш відзначився у наданні підтримки. На першому місці – викладачі, почесне друге зайняли одногрупники, на третьому у пріоритеті вибору – куратори (Рис. 14).

Результати відповідей на питання: «Хто Вам надає підтримку?» представлені в таблиці 15.

Таблиця 15

- Відповіді на питання: «Хто Вам надає підтримку? (позначте не більше 3-х варіантів)»

Місце у рейтингу	Варіанти відповіді
1	Викладачі
2	Куратор групи
3	Одногрупники
4	Підтримка не надається
5	Студентське самоврядування
6	Декан

16. На Вашу думку, основні переваги дистанційного навчання...
46 ответов

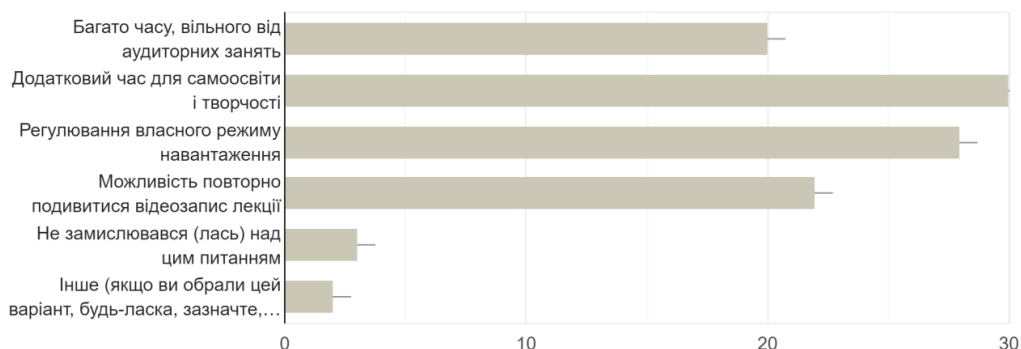

Рис. 15 – Кількість варіантів відповідей на питання: «На Вашу думку, основні переваги дистанційного навчання...»

Респондентам запропонували перелічити основні (на їх думку) переваги дистанційного навчання. На першому місці серед «переваг» – наявність додаткового часу для самоосвіти і творчості, можливість регулювати власний режим навантаження – на другому місці. Почесне третє місце серед переваг – можливість повторно подивитись відеозапис лекцій.

Респонденти не забули про таку перевагу (на їх думку) дистанційного навчання – мати багато часу, вільного від аудиторних занять (і занять взагалі?) (Рис. 15).

Результати відповідей на питання: «На Вашу думку, основні переваги дистанційного навчання...» представлені в таблиці 16.

Таблиця 16

- Відповіді на питання: «На Вашу думку, основні переваги дистанційного навчання...»

Місце у рейтингу	Варіанти відповіді
1	Додатковий час для самоосвіти і творчості
2	Регулювання власного режиму навантаження
3	Можливість повторно подивитись відеозапис лекцій
4	Багато часу, вільного від аудиторних занять
5	Не замислювався (лась) над цим питанням
6	Інше (що саме?)

17. На Вашу думку, основні недоліки дистанційного навчання...
46 ответов

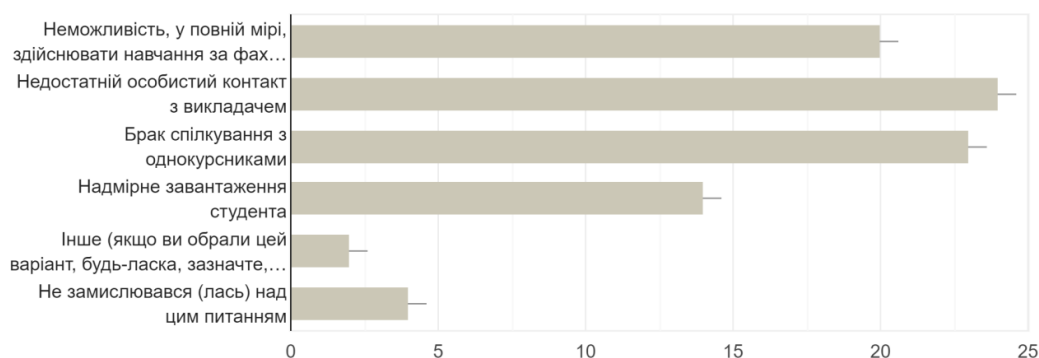

Рис. 16 – Кількість варіантів відповідей на питання: «На Вашу думку, основні недоліки дистанційного навчання...»

Найважливіший, на думку респондентів, недолік дистанційного навчання – недостатній особистий контакт з викладачем. Брак спілкування з однокурсниками переважив бажання у повній мірі, здійснювати навчання за фаховими дисциплінами. Тож не дивно, що студенти, які надали перевагу спілкуванню перед навчанням, вважають недоліком дистанційного навчання надмірне завантаження студента (Рис.16).

Результати відповідей на питання: «На Вашу думку, основні недоліки дистанційного навчання...» представлені в таблиці 17.

- *Відповіді на питання: «На Вашу думку, основні недоліки дистанційного навчання...»*

Місце у рейтингу	Варіанти відповіді
1	Недостатній особистий контакт з викладачем
2	Брак спілкування з однокурсниками
3	Неможливість, у повній мірі, здійснювати навчання за фаховими дисциплінами
4	Надмірне завантаження студента
5	Не замислювався (лась) над цим питанням
6	Інше (що саме?)

18. Вкажіть, будь ласка, де Ви проживаєте у період карантину?
46 ответов

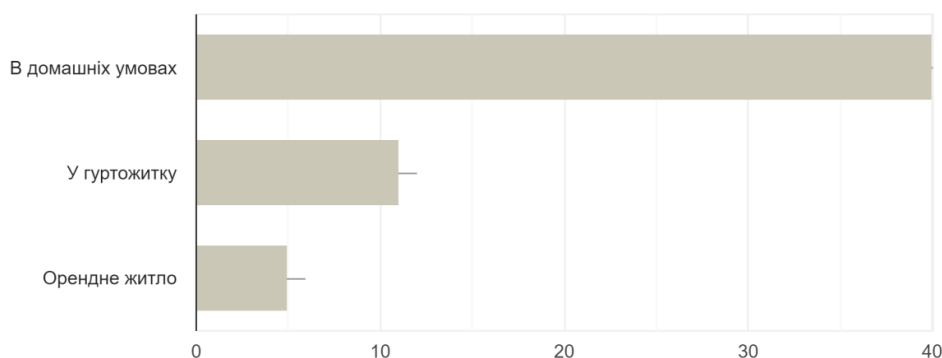

Рис. 17 – Кількість варіантів відповідей на питання: «Вкажіть, будь ласка, де Ви проживаєте у період карантину?»

Переважна більшість опитуваних вказали, що під час карантину проживають у домашніх умовах. У гуртожитку проживають значно менше студентів, ще менша кількість респондентів указали, що під час карантину проживають на приватній (знімній) квартирі (Рис. 17).

Серед студентів, які брали участь в опитуванні 53% навчаються за ОПП «Реклама та відео-арт», 29% – «Фотомистецтво та візуальні практики» і 18% – «Кураторство та галерейна діяльність».

Результати відповідей на питання: «За якою освітньою програмою Ви навчаєтесь (спеціальність)?» представлені в таблиці 19.

- *Відповіді на питання: «За якою освітньою програмою Ви навчаєтесь (спеціальність)?»*

Варіанти відповіді	Частка респондентів, що обрали відповідь, %
ОПП «Фотомистецтво та візуальні практики»	29

ОПП «Реклама та відео-арт»	53
ОПП«Кураторство та галерейна діяльність».	18

21. На якому курсі Ви навчаєтесь?

46 ответов

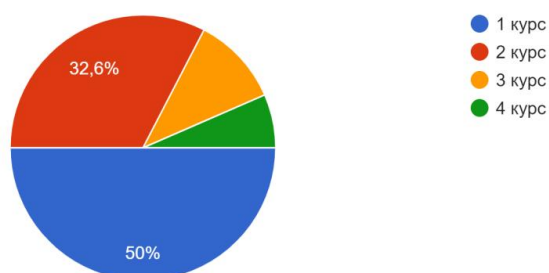

Рис. 17 – Кількість варіантів відповідей на питання: «На якому курсі Ви навчаєтесь?»

Найбільш активно брали участь в опитуванні студенти першого курсу факультету «Аудіовізуальне мистецтво та заочне навчання» – 50%. Меншу активність проявили респонденти другого (32,5%), ще меншу – третього (12%) і четвертого (5,5%) курсів.

Результати відповідей на питання: «На якому курсі Ви навчаєтесь?» представлені в таблиці 20.

Таблиця 20

- *Відповіді на питання: «На якому курсі Ви навчаєтесь?»*

Варіанти відповіді	Частка респондентів, що обрали відповідь, %
1 (бакалаврат)	50
2 (бакалаврат)	32,5
3 (бакалаврат)	12
4 (бакалаврат)	5,5

Аналіз інформації, отриманої при проведенні анкетування, дав змогу оцінити, наскільки комфортно для студентів реалізується процес дистанційного навчання в ХДАДМ

Визнаючи, що адаптація є найважливішою проблемою в багатьох освітніх установах, в анкеті студентам було запропоновано оцінити наскільки успішно вони адаптувалися в новій освітньому середовищі, тобто до умов дистанційного (on-line) навчання. Виявлено, що хоча значна кількість опитуваних вважає, що вони цілком адаптувалися, є група респондентів, які визнали, що відчують дискомфорт – тобто, не зовсім «прийняли» дистанційний формат навчання.

Результати аналізу відповідей на питання щодо зручності навчання у дистанційному режимі показують, що майже третина опитуваних (34,8%)

вважає, що навчатися дистанційно зручно, для 30,4% респондентів більшою мірою задоволені, 34,8% респондентів вважають навчання в режимі on-line не зручним, хоча 50% опитуваних цілком, а 30,4% в більшій мірі до такого режиму адаптувалися. Можливо це може бути пов'язано з тим, що дистанційні заняття для нас все ще в новинку і ми не маємо належного досвіду і навичок ефективної організації навчального процесу, до того ж – з урахуванням специфіки навчання у закладі вищої художньої освіти.

Аналіз відповідей на питання щодо навчального навантаження показав, що сприйняття респондентами обсягів навчального навантаження дуже розбіжне. Ця інформація дуже важлива, тому що вказує не на реальність (кількість навантаження обумовлена навчальними планами), а на суб'єктивне сприйняття студентами цієї кількості – у залежності від особистих мотивів щодо навчання і низки вираженості особистісних якостей (рівень особистісної зрілості зокрема).

Аналіз відповідей показав, що викладачі використовують ресурси у межах можливостей своїх персональних пристроїв, між тим навчання на факультеті «Аудіовізуальне мистецтво та заочне навчання» передбачає використання потужної техніки і програмного забезпечення. Деякі студенти володіють більш сучасною технікою ніж та, яку може надати Академія у для забезпечення навчального процесу.

Опитування виявило, що найчастіше викладачі використовують досить традиційні форми робіт, ті, які можуть бути забезпечені наявними ресурсами і технічними можливостями «домашнього» комп'ютерного і програмного забезпечення викладачів. На першому місці – проведення відео занять. Слід відзначити, що, за даними опитування, викладачі, в умовах дистанційного навчання, не відмовляють студентам у проведенні індивідуальних занять вне залежності від того, чи була така форма роботи запланована – час для проведення індивідуальних занять виділяється викладачам за наявності індивідуального графіка проведення навчальних занять, затвердженого в порядку, визначеному вищим навчальним закладом.

Для відправки виконаних навчальних завдань респонденти, за результатами опитування, використовують різноманітні канали комунікації, знов таки ж, у межах наявних ресурсів і технічних можливостей «домашнього» комп'ютерного і програмного забезпечення.

На суб'єктивну думку майже половини опитуваних (43,5%) відвідуваність навчальних занять студентами їх групи під час on-line навчання не змінилась, а 19,6% респондентів навіть не переймалися цим питанням і це не дивно, бо питання про «відвідування» дещо провокаційне – одна з хитрощів з відвідуванням занять, яку використовують студенти в умовах дистанційної освіти – «підключитися» до зустрічі, а потім вимкнути мікрофон і камеру.

Студенти, які брали участь в опитування вважають, що викладачі завжди або ж більшою мірою дотримуються розкладу навчальних занять в on-line режимі. Між тим, незначна кількість респондентів скаржиться, що викладачі розкладу не дотримуються. Така розбіжність у першу чергу свідчить про те, що самі студенти відповідальність за своє невідвідування намагаються, для самовиправдання, перекласти на викладачів.

Найскладнішим для більшості опитуваних виявилась складність виконання практичних завдань за фахом без доступу до майстерень і лабораторій і складність виконання практичних завдань без пояснень викладача. Втішно, що значна кількість студентів, які брали участь в опитуванні, самі собі зізналися у тому у них недостатньо сформовані навички організації самостійної роботи (само менеджмент), що їм бракує навичок володіння комп'ютерними технологіями.

Майже половина студентів факультету «Аудіовізуальне мистецтво та заочне навчання», які брали участь в опитуванні (45,7%) указали, що технічних при переході на дистанційну форму навчання проблем не було. Сумували, що недостатньо володіють комп'ютерними технологіями 13% респондентів – що дивно для студентів факультету «Аудіовізуальне мистецтво та заочне навчання», для яких вільне володіння комп'ютерними технологіями – запорука успішного навчання.

Нижче приведено відповіді респондентів, яких не задовольнив перелік запропонованих варіантів відповідей (орфографію збережено).

- Технічні проблеми. Особиста проблема з технікою(ноутбук, комп'ютер), яка є застарілою для дистанційного формату навчання, та виконання завдань.
- Часто є проблеми з зумом.
- Такої відповіді не було.

Переважна більшість (89,2%) студентів, які брали участь в опитуванні, високо оцінили роботу викладачів в умовах дистанційного навчання.

Опитування виявило – на думку деяких студентів не всі викладачі проводили, під час карантину, навчання в дистанційному форматі. Цікаво, що у групі тих, хто побажав відповісти на відкрите питання щодо проведення/непроведення занять надано відповідь, що викладачів, які не проводили заняття, немає!

Розбіжність оцінок опитуваних дуже значна, але сама наявність виказаних думок дає змогу отримати важливу інформацію (щодо активності викладачів у роботі під час карантин) задля подальшого вивчення.

Не менше розбіжностей у думках респондентів щодо оцінки роботи кураторів.

Про високий рівень організаційної, інформаційної, соціальної, консультаційної підтримки студентів у ХДАДМ свідчить те, що у цілому, задоволених рівнем підтримки – 80,5% респондентів.

На думку опитуваних, здебільше підтримку вони отримують від викладачів, почесне друге зайняли одногрупники, на третьому у пріоритеті вибору – куратори. Отже, хоча деякі студенти у своїх відповідях відзначили, що не знають кураторів своєї групи, значно більша кількість респондентів не тільки знає своїх кураторів, а й цінує надану ними підтримку. Частина респондентів вважає (підкреслимо, виказані думки – суб'єктивні), що підтримка не надається, така ж кількість згадала про активність у наданні допомоги представників студентського самоврядування. Отже, отримані відповіді непрямо вказують на бажання студентів перекласти відповідальність за організацію власного навчання (і існування у соціумі закладу вищої художньої освіти) на тих, від кого чекають підтримки, що є, знов таки ж,

непрямим показником рівня особистісної зрілості. Отримані дані потребують подальшого вивчення і є показниками для організації корекційних заходів з метою формуванні навичок ціле утворення і особистісного зростання.

Опитування виявило, що студенти визначають як недоліки, так і переваги дистанційного навчання.

На першому місці у рейтингу «переваг» – наявність додаткового часу для самоосвіти і творчості.

Найважливіший, на думку респондентів, недолік дистанційного навчання – брак контактів з викладачами і неможливість (у тій чи іншій мірі) жити справжнім «студентським життям» і «надмірна завантаженість»

Слід зауважити, що значна кількість обраних варіантів відповідей: «Не замислювався над цим питанням» (від 1% до 19,6%) можуть свідчити як про незацікавленість респондентів, так і бути проявом низької сформованості навичок самостійно оцінювати рівень своєї відповідальності за організацію свого ж навчання та проєктувати подальші освітні маршрути, виходячи з майбутніх професійних завдань.

При наданні відповіді на низку питань респондентам було запропоновано, якщо вони відповіли на одне з питань опцією «інший варіант», в довільній короткій формі сформулювати, що саме вони вважають іншим варіантом відповіді і виказати побажання, які сприятимуть розвитку та покращення дистанційного навчання в ХДАДМ.

На це питання 100% опитуваних надали розгорнуті відповіді. Нижче як приклади наведено найбільш показові та водночас типові відповіді, коментарі та побажання (орфографію збережено).

Більшість «побажань» дуже короткі:

- Побажань нема, усе влаштовує.
- Все влаштовує.
- Хотілося б практики на якому то підприємстві, набратися досвіду.
- Більше інформації по важливим предметам.
- Немає.
- Я не відповів на одне питання як інший варіант.
- Немає коментарів.
- Не дуже тішить повна міра оплати за навчання на формі денній, яка зараз по факту заочна.
- Складно сприймати інформацію в онлайн режимі.
- Проведення індивідуальних консультацій.
- У дистанційному навчанні не вистачає можливості налаштуватися на навчальний процес, оскільки саме навчання проходить удома. Через це виникають труднощі із самоменеджментом і відчуття завантаження.
- Дуже не вистачає спілкування з викладачами та одногрупниками. Складно іноді в повній мірі зрозуміти вимоги викладача, бо все пояснюється в онлайн режимі, в академії це було б дуже зручно та зрозуміло.

- Можливість навчатися дистанційно є найбільш оптимальною для студентів з інвалідністю та для працюючих студентів.

Як бачимо (за кількістю і емоційною напругою відповідей), респонденти не знайшли у дистанційному навчанні переваг.

Наявність змістовних відповідей на відкриті питання є додатковим підтвердженням того, що в опитуванні взяли участь насамперед ті, хто мав чітко окреслену думку, позитивну чи негативну, й що більше, прагнув донести її до адміністрації шляхом відкритих відповідей.

Під час аналізу результатів анкетування складалось враження, що опитування стало для частини студентів можливістю «достукатись» до адміністрації, нарешті висловити «наболіле» або ж своє захоплення.

Фактично, саме ці відповіді дають можливість зафіксувати проблемну ситуацію та за можливості скорегувати чи виправити її.

Аналіз відповідей на «відкриті» питання, а також виказані побажання показав, що значна кількість респондентів не бачить своєї відповідальності за організацію власного навчання – як в умовах дистанційного так і не дистанційного навчання, не бере до уваги складнощі, з якими зіштовхнулося все людство в умовах пандемії, прагне перекласти відповідальність за організацію зручного і комфортного навчального середовища на викладачів, кураторів тощо.

Студентське опитування, як частина діяльності Робочої групи із забезпечення якості освітньої діяльності, поруч із вивченням поглядів викладачів, випускників і працедавців, дотриманням академічної доброчесності дає об'єктивний матеріал для вдосконалення навчального процесу, включно з поглибленням soft skills (соціальних навичок і умінь).

Результати опитування допомогли виявити основні труднощі і проблеми студентів в процесі переходу на дистанційне навчання, і допоможуть визначити шляхи їх вирішення. Також на основі результатів опитування, буде здійснено підбір оптимальних технологій і засобів як дистанційного навчання, так і оптимізації навчального процесу, висновки моніторингу будуть покладені в основу подальшого вдосконалення внутрішньої системи забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти у Харківській державній академії дизайну і мистецтв.

23.04.2020 р.

Голова робочої групи
з забезпечення якості
освітньої діяльності ХДАДМ

Наталя БІЛЬДЕР